

KURBAN BAYRAMI VAAZ

Doç. Dr. Ömer MENEKŞE

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ صَلُّوا عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ .
صَلُّوا عَلَى طَيِّبِ قُلُوبِنَا مُحَمَّدٍ . صَلُّوا عَلَى شَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ .
رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ الْعُقْدَةَ مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ.
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ. أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ .
صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ . وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثِهِ الشَّرِيفِ. مَنْ كَانَ لَهُ سَعَةٌ وَلَمْ يُصْحَحْ فَلَا
يُقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا . صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ فِيمَا قَالَ أَوْ كَمَا قَالَ.

Bizleri bu bayram gününde buluşturan, kalplerimizi ve ruhlarımızı kaynaştıran yüce rabbimize sonsuz hamd ve senalar olsun...

Medeniyet şairimiz Yahya Kemal'in 'ulu mabedde karıştım vatanın birliğine' diyerek tasvir ettiği, birliğimizi, beraberliğimizi bu gök kubbenin altında buluşan müminlerin kalplerinden hareketle dile getirdiği, bayram sabahlarını her sene bize yaşatan Mevlamıza hamd olsun.

Her yıl Müslümanlık bilincimizi yenileyen, millet olma irademizi diri tutan; birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularımızı pekiştiren, rahmet ve bereket dolu bugünlere bizleri kavuşturan Yüce Rabbimize sonsuz hamd ve şükürler olsun.

Rabbimizin dost edindiği İbrahim aleyhisselâma, Allah için kurban olmaya razı olan İsmail aleyhisselâma ve her iki peygamberin sadakat ve teslimiyetini evrensel bir bayrama dönüştüren Muhammed aleyhisselâma sonsuz salât ve selâm olsun.

SEVİNÇ ve HÜZÜN BAYRAMI

İslam'ın şeaîrinden olan bayram namazını eda etmek üzere burada toplanan **Aziz Kardeşlerim!**

Sevinçliyiz çünkü bugün Bayram...

Kurban, yakınlaşma bayramı demektir. Aramızdaki mesafeleri kaldırıyor. Rabbimizle, kendimizle olan mesafeleri ortadan kaldırmak için emredilmiş bir bayram...

Dolayısıyla bu açıdan baktığımızda bahtiyarız, sevinçliyiz.

Ama aynı zamanda hüznüyoruz, üzgünüz, içimiz buruk, sevinçlerimiz gölgeli. “Bayram gelmiş neyime, kan damlar yüreğime” sözü hatırlanıyor... Nasıl yüreklere kan damlamasın ki, zira İbrahim Peygamber tarafından kurulan ve Peygamberimiz Muhammed Mustafa tarafından kıyamet sabahına kadar süreklilik kazanan İslam ümmeti aynı zamanda hazan mevsimi yaşıyor. Büyük hüznler yaşıyoruz aynı zamanda.

Neden hüznüyoruz. Çünkü İslam beldelerinde viraneler var, harabeler var. Harabelere dönen İslam beldeleri var.

Hüznüyoruz çünkü iman beldeleri, eman beldeleri olmaktan çıktı. İslam coğrafyası bir ilim, irfan ve medeniyet coğrafyasından zulüm ve mazlumiyet coğrafyasına dönüşmüş halde... İslam dünyasının kadim şehirleri, dünün esenlik ve barış yurtları, bugün yaşanılması zor ve insanların terk ettiği beldeler halinde... Kan, gözyaşı ve çile... Sokaklardan kurban değil mümin kanı akarken, Açe'nin, Arakan'ın, Gazze'nin, Halep'in, Irak'ın, Myanmar'ın, Doğu Türkistan'ın bayram sevinci kan ve gözyaşı arasında kaybolurken, acı ve hüzn dağlamaktadır yürekleri...

Bayram sevincini beklerken, sabaha ermeden şehadet şerbetini içenlerin, bayram namazını kılamadan hanesi başına göçenlerin, füzelerle, bombalarla, mermiler ve tanklarla katledilen masumların, mazlumların kanıyla kızıla boyanan gecelerin getirdiği hüznüdür bayram.

Babasının kucağında can veren, bayramlığını giyemedi bembeyaz kefene sarılan küçücük masum çocukların, öpülesi elleri evlat kanına bulaşmış, yüreği atılan bombalarla parça parça edilmiş anaların, çaresizlik girdabına itilmiş, hayalleri adeta kurban edilmiş babaların yüreklere saldığı hüznüdür bayram...

Bu bayram üzgünüz belki. Ama Rabbimizden ümidimizi asla kesmiyoruz.

Ümitvarız...

Yaralı gönüllerimiz, yaşlı gözlerimiz, titreyen ellerimizle Rabbimize iltica ediyor, dergâh-ı izzetinden engin rahmetini ve sonsuz mağfiretini diliyoruz.

Bu bayram sabahında hep birlikte Rahmanımıza sesleniyoruz.. Ey Rabbimiz! Müslümanlar arasına birlik-beraberlik ver. Bu günleri uyanmamıza vesile eyle. Aramıza nifak tohumu sokmak isteyenlere fırsat verme..

Evet Rabbimiz Kur'anında ferman buyuruyor:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

“Hep birlikte Allah’ın ipine (Kur’an’a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi birleştirmişti. İşte O’nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de O sizi oradan kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle apaçık bildiriyor ki doğru yola eresiniz.”
(Al-i İmran, 3/103)

BAYRAMLAR

Çok kıymetli kardeşlerim,

Bayramlar iman kardeşliğinin gerçek tezahür sahneleridir. Bayramlar, geniş katılımı ile eda edilen bayram namazlarıyla, bayramın sevincini, coşkunu, neşesini ve huzurunu ilan eden tekbirleriyle, Müslümanların birlikleri, dirlikleri, arınmaları ve günlerinin bereketli olması için yapılan vaaz, hutbe ve dualarıyla ibadet günleridir.

Tarihi kayıtlarda, evvel zamanlarda Osmanlı’da bayram namazları ile cuma namazından önce müezzin mahfilinde, Suphi Ezgi, Hatip Zâkir’i Hasan Efendi tarafından bestelendiği belirtilen, Behlül Dâna Hazretleri’ne nispet edilen bir sala okunurdu:

لَيْسَ الْعِيدُ لِمَنْ لَبَسَ الْجَدِيدَ إِنَّمَا الْعِيدُ لِمَنْ أَمِنَ مِنَ الْوَعِيدِ

“Bayram yeni elbise giyenler için değildir,

Bayram ancak azaptan emin olanlar içindir.

لَيْسَ الْعِيدُ لِمَنْ رَكِبَ الْمَطَايَا إِنَّمَا الْعِيدُ لِمَنْ تَرَكَ الْخَطَايَا

Bayram süslü bineklere binenler için değildir,

Bayram ancak hataları bırakanlar içindir.

لَيْسَ الْعِيدُ لِمَنْ بَسَطَ الْبِسَاطَ إِنَّمَا الْعِيدُ لِمَنْ جَاوَزَ الصِّرَاطَ

Bayram kıymetli halı döşeyenler için değildir,

Bayram ancak sıratı geçenler içindir.

لَيْسَ الْعِيدُ لِمَنْ تَزَيَّنَ بِذَاتِ الدُّنْيَا إِنَّمَا الْعِيدُ لِمَنْ تَزَوَّدَ بِرِزَادِ التَّقْوَى

Bayram dünyanın süsüyle süslenenler için değildir,

Bayram ancak takvayı kendine azık edinenler içindir.

لَيْسَ الْعِيدُ لِمَنْ نَظَرَ إِلَى أَنْوَاعِ الْأَلْوَانِ إِنَّمَا الْعِيدُ لِمَنْ نَظَرَ إِلَى جَمَالِ الرَّحْمَنِ

Bayram çeşit çeşit renklere bakanlar için değildir,

Bayram ancak Rahmân'ın cemâline bakanlar içindir.”

Evet Bayramlar, her yıl gelip geçen sıradan bir tatil günü değil, insanî ve İslamî güzelliklerin birlikte yaşandığı, birlik, beraberlik, sevgi ve saygının en güzel örneklerinin sergilendiği, toplumun bütün kesimlerinin birbiriyle kaynaştığı paylaşma ve dayanışma günleridir.

Bayramlar mutluluğun, sevincin, muştunun hakkını verme günleridir.

Bayramlar, ferdin değil, toplumun mânevî sevinci, bu heyecanın paylaşılması, gönül iklimine girme, bütün müslümanları gönülden kardeş hissedebilmedir.

Yüce rabbimiz kalplerimiz arasındaki rabıtayı daima güçlendirsin, bizleri birlikten ve beraberlikten hiçbir zaman ayırmasın.

HZ. İSMAIL (A.S): TESLİMİYET ABİDESİ

Muhterem Mü'minler!

Ramazan bayramı, İslam'ın doğuşunun, Kuranın nüzulünün bayramıdır. Biz Ramazan bayramı ile her yıl vahyi yeniden yaşarız. Yüce kitabın inişine yeniden şahit oluruz.

Kurban bayramı ise Hz. İbrahim ile birlikte İslam ümmetinin doğuşunu yaşarız. Hz. İbrahim ile birlikte Hz. İbrahim'in vefasını, Hz. İsmail'in sadakatini, Hz. Hacer'in teslimiyetini harmanlayarak bir bayrama dönüştürürüz. Ve bu bayram bizi geleceğe taşır.

Kurban bayramının inanç, ibadet, ahlak ve tarihi boyutu var...

İnanç boyutu var, çünkü tevhid dininin nasıl doğduğunu ortaya koyan bir bayram...

İbadet boyutu var, dün sabah namazından itibaren getirdiğimiz tekbirlerden biraz sonra eda edeceğimiz Kurban bayramı namazına kadar her anı ibadet olan vakitlerden oluşuyor..

Ahlak boyutu var, çünkü biz bu bayram sayesinde iyi evlat olmayı, iyi komşu olmayı, iyi baba olmayı, iyi dost, iyi kardeş olmayı öğreniyoruz.

Ve **tarih boyutu** var...

Hz. Adem'in oğullarıyla başladı "kurban"... Allah, Âdem (a.s)'ın oğullarından kurban kesmelerini istemişti. Habil, malının en güzelini, Kabil de en cılızını Rabbi'ne sunmuştu. Allah (c.c) da sadece samimiyetle yapabileceğinin en güzelini yapan Habil'in kurbanını kabul etmişti.

Kabil'in kabul olmayan kurbanı, Habil'in kabul olan kurbanı. Habil Hakk'a kurban oldu... Alemlerin Rabbine teslim oldu.. "Kardeşim, beni öldürmek için elini uzatsan bile, ben seni öldürmek için el uzatmam.

إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ "Ben Allah'tan korkarım." (Mâide, 5/28) dedi Takva sahibi

Habil...elini kana bulamayı reddetti.. Kabil ise kurbanı kabul edilmeyince Habil'i öldürdü.

İşte Tevhid ve teslimiyet âbidesi Hz.İbrahim.. Nemrud'a karşı verdiği tevhid mücadelesinde can sınavından geçen ve bu sınavı başarıyla veren Hz. İbrahim bu kez "can yarısı" sınavındadır....

Allah ona yumuşak huylu, salih bir evlat nasip eder. Bu İsmail (a.s.)'dır.

Gördüğü sâdık bir rüya üzerine Hz. İbrahim oğluna şöyle der:

قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ

قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

"Yavrum, ben rüyamda seni boğazladığımı gördüm. Düşün bakalım, ne dersin?" dedi. O da,

"Babacığım, emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın".(Saffât, 37/102)

Çok zor bir imtihandır bu... Emri yerine getirmek veya oğul sevgisiyle ihmale yönelmek.

O emri yerine getirdi... Çünkü o evlat konusunda imtihanı, İsmail'ini bebek yaşta kuş uçmaz kervan geçmez bir mekanda yapayalnız bırakırken vermişti. Ciğerparesi İsmail'ini yanına aldı...onu kurban edeceği mekana doğru yürümeye başladı...

"Nihayet her ikisi de (Allah'ın emrine) boyun eğip, İbrahim de onu (boğazlamak için) yüz üstü yere yatırınca ona, şöyle seslendik: "Ey İbrahim!"

"Gördüğün rüyanın hükmünü yerine getirdin. Şüphesiz biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız."

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ "Şüphesiz bu apaçık bir imtihandır."

Biz, (İbrahim'e) büyük bir kurbanlık vererek onu (İsmail'i) kurtardık.

Sonradan gelenler arasında ona güzel bir ad bıraktık.

İbrahim'e selâm olsun.” (Saffât, 37/103-109)

İbrahim Halilullah'ın sünnetidir kurban. İlk onda tulû etmiş bir bayram...

Rabbimizden gelmişti ferman...İstenilen candı... Can!...

Can ancak Allah'a, Allah için verilirdi. O'nun için candan geçilirdi. İsmail boyun eğdi ilk bıçak darbesine. Ama bıçak kesmedi.

Feda edilmişti can.. Dedik ya bu bu bir imtihan. Baba ve oğuldu bu sınavı birlikte kazanan..Onları kazandıran tereddütsüz iman..

İman bir kez daha vesveseyi, şeytanı ve şerri yendi.

Bir kınalı koç ki, Hz. İsmail'e bedel yeryüzüne indi.

Kurban o gün, bu gündür durumu müsait olan mü'minlere bir imtihan olarak vazife kılındı.

İslâm kardeşliğinin ve İslâmî yardımlaşmanın bir nişanesi, nefis terbiyesinin en ağır bir nüvesi olarak sürüp geldi günümüze değin...

Hz. İbrahim'in fedakârlığı... Hz. İsmail'in teslimiyeti ... Her ikisinin Allah'ın rızasına ermek için birlikte sergiledikleri takva sırrı...

Kurban... İsmail olana sabır ve teslimiyet, İbrahim olana azim ve niyet...

Kurban.., Hz. İbrahim ile oğlu Hz. İsmail'in Yüce Allah'ın buyruğuna itaat konusunda verdikleri başarılı imtihanı yâd etme...

İşte 1400 senedir her yıl, dünyanın dört bir tarafından gelen hacılar Minâ'da kurban kesmekte...

“O hâlde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes.” (Kevser, 108/2) *فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ*

İşte Mü'minler bu emri yerine getirerek, her Kurban bayramında Hakk'a bağlılıklarını göstermekte...

*مَا عَمِلَ آدَمِيُّ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ
إِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأَظْلَافِهَا وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ
قَبْلَ أَنْ يَقَعَ مِنَ الْأَرْضِ فَطِيبُوا بِهَا نَفْسًا*

“Âdemoğlu kurban bayramı gününde Allah için kurban kesmekten daha daha sevimli bir iş yapmamıştır. Şüphesiz o kesilen kurban, kıyamet günü boynuzları, kolları ve tırnakları ile gelir. Hiç

şüphe yok ki, kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul görür. Öyleyse gönüllerinizi kurban ile hoş edin." (Tirmizî, "Edahî", 1.)

KURBAN: ŞEÂİRE SAYGI

Kıymetli Kardeşlerim,

Kurban sadece bir hayvanı kesmekten ibaret bir şey değildir. Kurban, kasaplık değildir. Kurban arkasında yüce manaların olduğu bir ibadettir. Onun için kurban ve hac ibadetinin bütün erkânı Yüce Kur'an'da şeâir olarak geçer.

Nedir? Şeâir.. Türkçede biz şuur kelimesini kullanırız.. Şeâir... bizi Rabbimize yakınlaştıran, bizim Müslüman olma ve Müslüman kalma bilincimizi, şuurumuzu diri tutan, sürekli taze tutan simgeler demektir. Ezanlarımız, cumalarımız, bayramlarımız, kurbanlarımız, haccımız, Kâbe, Arafat.. bütün bunlar Kur'an'da şeâir olarak geçer.

وَمَنْ يُعْظِمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

"Her kim Allah'ın şeâirini, O'nun sembol, simge olarak bahşettiği yüce değerleri tazim ederse, bu onun kalbinin ne kadar takvaya yöneldiğini, yaratıcımıza, rabbimize karşı nasıl bir sorumluluk bilincini taşıdığını gösterir. "

İşte bu bayramlarımız ve bayramda kestiğimiz kurbanlarımız bizim şeâirimizdir. Bizim Müslüman olarak yaşama ve kalma bilincimizi sürekli diri tutan ve bu bilinçle bizi geleceğe taşıyan ibadetlerimizdir.

İşte bu sebeple biz Hazreti İbrahim'den bugüne kadar Resulü Ekrem'in de süreklilik kazandırdığı bu ibadeti her sene hac ibadetiyle birleştirerek yapmaya devam ediyoruz.

ŞÜKÜR VESİLESİ KURBAN

Muhterem Kardeşlerim,

Kurban şükürün ifadesi... O'nun bize olan sonsuz nimetlerine karşı bir şükür nişanesi... O'nun her emrini yerine getirmeye hazır olduğumuzu, neyimiz varsa her şeyimizi O'na borçlu bulunduğumuzu fiilen ortaya koymanın göstergesi...

Akika kurbanı çocuk nimetine, adak kurbanı da isteğin ve duanın kabulüne, kıran ve temettu' haccı yapanların kestikleri kurban, kendilerine aynı mevsimde hac ve umreyi nasip ettiği için, Mevlâ'ya bir minnet ve şükran ifadesidir.

Nitekim kurban keserken –Hz. Peygamber'in bize öğrettiği gibi– bu samimi duygularımızı şöyle dile getiririz:

“Bismillahi Allahu ekber! = Allah’ın adıyla, Allah en büyüktür!”

Yani, bu kurbanımı, Yüce Allah’ın adı ile O’nun adına ve sadece O’nun rızası için kesiyorum. Çünkü en yüce olan, her şeyin yaratıcısı, yaşatıcısı ve koruyucusu olan sadece O’dur. Bundan sonra da şöyle deriz:

“Allahümme minke ve leke! = Ey Allah’ım! Bu Sendendir ve Senin içindir.”

Yani; *“Ey Rabb’imiz! Bu hayvanı Sen yarattın, onu satın alma gücünü ve imkânını bana Sen verdin. Çeşitli ihtiyaçlarımızı gidermek için bu hayvanları bize itaatkâr kılan da Sensin... O halde, Senin bize olan sonsuz nimetlerine bir şükür ifadesi olarak bu kurbanımı sadece Senin için, Senin rızan için kesiyor ve onu sadece Sana sunuyorum. Kabul buyur!”*

KURBAN: ALLAH'A YAKIN OLMA ÇABASI

Kıymetli Kardeşlerim,

Kurban; Yaradan’a yakınlaşmak için (yakınlığını fark etmek için) benlik tuzağından kurtulma çabasıdır. Ölmeden önce ölmektir. Benlikte ölüp Hak’ta dirilmektir.

Kurban; Allah’a yakın olma çabasıdır.

حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا

“Hesaba çekilmeden önce kendimizi hesaba çekmedir.”

Kurban, Yaraticıya yakınlaşma ... O’na kul olmanın şuuruna erme.... Bir ismi Karîb olan, yakınlaştıran, yakın kılan, yakınlığa çağırın, Allah’a yakınlaşma... kurb anı... yani O’na yakın olma zamanı....

Kurban, Allah’ın emrine boyun eğiş... kulluk bilincini tazeleyiş...

Kurban, kurbiyyet., Gönülden bağlılık... yakınlık sevdası.. Yakınlıkta takva.. Takvada teslimiyet...

Kurban, bizi yoktan var eden, bin bir çeşit nimete gark eden, rahmeti, bilgisi, gücü her zerreyi kuşatan, Allah’a yakınlaştıran yüce bir ibadet...

Kurban, mukarrebundan olma çabası... yani takvaya erişme arzusu içinde Yüce Yaraticıya yaklaşanlar arasına girebilme gayreti...

Kurban, Allah’a yakın olmak için yaptığımız bütün işlere denir...Allah’ın rızasını kazanmak için yaptığımız bütün işler, ibadetler bizim kurbanımızdır aslında...Çünkü hepsinin amacı Allah’a yakın olmak...

Kurban kelimesinin zıt anlamlarından biri şeytandır. Şetane fiilinden gelen şeytan, uzaklaşan demektir, uzaklaşmak demektir. Şeytan, Allah'a , aşkın olana, yüce olana, hakka hakikate, doğruya, güzele uzak olmak demektir.

Dünya hayatında insanlar ikiye ayrılır:

1. Geldiği yüce kaynağa yakın yaşayanlar,
2. Geldiği yüce kaynaktan uzaklaşanlar.

Biz geldiği yüce kaynağa yakın durmaya kurban adını veririz, geldiği yüce kaynaktan uzaklaşmaya şeytan adını veririz.

Bizi yüceltecek şey geldiğimiz kaynağa yakın olmaktır, yakın durmaktır. yakınlaşmaktır. Biz ondan geldik çünkü.

Kurban Bayramına 'et bayramı' demek kadar büyük bir yanlışlık olmaz. Bütün ibadetlerle Yüce Rabbimizin bize öğretmek istediği yüce gaye; ona ve ondan gelen hakka, hakikate, adalete, merhamete, doğruya, güzele, adalete, fazilete daima yakın olmak, yakın durmak ve ona yakın bir hayat yaşamak, onun rızasına uygun bir hayat yaşamaktır.

İşte kurban bayramında, yapacağımız nefis muhasebesinde üzerinde duracağımız en önemli husus, biz rabbimize ne kadar yakınız? Ona yakın olmak için daha neler yapmalıyız?

Madem hayatımız kurban kavramı üzerine bina edilmiş, madem

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

namazımız, kurbanımız, hayatımız, ölümümüz, her şeyimiz alemlerin Rabbi olan Allah içindir, O'na yakın olmak içindir.

Madem bütün ibadetlerimizin gayesi bizi O'na yakın kılmak, onun zatında hakka, hakikate, adalete, merhamete yakın kılmak içindir.

Öyleyse ibadetlerimiz bizi neden Rabbimize yakınlaştırmıyor, neden bizi birbirimize yakınlaştırmıyor? O yakınlığı neden elde edemiyoruz?

Akif'in dediği gibi,

“Neden uhuvvetiniz böyle münhasır namaza

Çıkınca avluya herkes niçin boğaz boğaza”

Hep birlikte ibadetlerimizi yeniden bir iç muhasebeye dönüştürmeliyiz. Kabe'nin etrafında tavaf eden mümin, Arafat'ta vakfeye duran mümin, secdeye kapanan, kıyama duran mümin, kurbanını kesen mümin, bayram yapan mümin, herkes bu soruyu sormak zorunda.

Bu kadar ibadetlerimiz neden bizi Rabbimize yakınlaştırmıyor? Neden bizi birbirimize uzaklaştırıyor? Neden bizi kardeş kılmıyor? Bu kurbiyeti neden elde edemiyoruz?

Dolayısıyla, hep birlikte bu konu üzerinde durmamız, düşünmemiz gerekiyor...

Bayram sabahına gelen Müslümanlar!

Bir söz söyledi, bir davranış sergiledi diye küsenler. Birbirine küs olan eşler, ana-babalar, kardeşler! Peygamberimiz şöyle buyuruyor.

لَا تَبَاغَضُوا ، وَلَا تَحَاسَدُوا ، وَلَا تَدَابَرُوا ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا ،

وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ

“Birbirinizle ilgini kesmeyiniz, sırt dönmeyiniz, kin tutmayınız ve haset etmeyiniz. Ey Allah'ın kulları! kardeş olunuz. Bir Müslüman'ın, din kardeşini üç günden fazla terk edip küs durması helâl değildir.” (Buhari, “Edeb”, 57)

Küslük haram olduğu halde, haram olan şeyi neden devam ettiriyoruz?

KURBAN PAYLAŞMAKTIR

Aziz Kardeşlerim!

“Mesele kurban eti değil ki; Verirken karşındakine; 'Seni unuttum' demek Sen benim için önemlisin, “Açsan, tok olamam” demek... Kurban etleşmek değil ki; kurban dertleşmek... Derdi olan insana “derdin, derdimdir” demek.” (Bedirhan Gökçe)

Kurban; evine et girmeyen bir yoksulun sofrasında katık olabilmenin hazzını yaşamaktır. Açlıktan ağlayan çocukları davet etmektir merhametin sofrasına...

Ümidi paylaşmaktır kurban... Tebessümü bölüşmektir. Dünyanın bir ucunda duası arşa ulaşanlara nasibi dağıtmanın adıdır kurban...

Kimsesize, öksüze, yolda kalmışa, yoksula, sadece et takdim etmek değil, aynı zamanda sevgi ve kardeşlik duygularını sunmaktır kurban...

Mü'min, Hz. Peygamber'in, kurban etinin üçe taksim edilip, bir bölümünün kurban kesemeyen yoksullara dağıtılması, bir bölümünün akraba, tanıdık ve komşularla paylaşılması, bir bölümünün de eve ayrılması tavsiyesine (Ebû Dâvûd, “Dahâyâ”, 10) uyarken paylaşmanın çoğalmaya vesilesine şahit olur.

فَكُلُوا وَادَّخِرُوا وَاتَّجِرُوا أَلَا وَإِنَّ هَذِهِ الْأَيَّامَ أَيَّامُ أَكْلِ وَشُرْبٍ وَذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

“... Kurban etlerini istediğiniz kadar yiyiniz, kendiniz için ayırınız ve dağıtarak sevabını Allah’tan bekleyiniz. Şunu iyi bilin ki, bu bayram günleri; yeme, içme ve Allah azze ve celle’yi zikretme günleridir.” (Ebû Dâvud, “Dahâyâ”, 10) buyruğunu yerine getirirken de ikramın, infakın, sosyal dayanışma ve yardımlaşmanın, en güzel örneğini sergiler.

Hız. Âişe validemiz şöyle anlatıyor:

Bir koyun kesilmişti. Efendimiz sordu: “Ne kadarı dağıtıldı, geriye ne kaldı?”

“Bize sadece kürek kemiği kaldı.” cevabını aldı. Kürek kemiği dışında hepsi dağıtılmıştı. Bunun üzerine o şöyle buyurdu:

بَقِيَ كُلُّهَا غَيْرَ كَتِفِهَا

“(Demek ki) kürek kemiğinin dışında tümü (bize) kaldı.” (Tirmizî, “Sıfatü’l-Kiyâme”, 33)

Demek ki gerçek servetimiz, infak ettiklerimizden ibaret...

Demek ki; “giden”ler, aslında “bize kalanlar”...

وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا تُنْفِسْكُمْ

“Hayır olarak ne harcarsanız, kendiniz içindir.” (Bakara, 2/272),

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ

“Allah yolunda her ne harcarsanız Allah onun yerine başkasını verir.” (Sebe’, 34/39),

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

“İyiliğin karşılığı, yalnız iyiliktir.” (Rahmân, 55/60) âyet-i kerimeleri de Allah rızası için yapılacak hiçbir iyiliğin karşılıksız kalmayacağını belirtmekte...

Kurban ne et ne de kandır, gönülleri birbirine yakınlaştıran ilahî bir ikramdır.

İhtiyaç sahiplerini bir nebze de olsa sevindirmek ve onları hatırlamak, Allah’ın bize verdiği nimetleri fakir ve yoksullarla kardeşlik duyguları içinde paylaşmaktır Kurban.

KURBAN OLIVERMEK

Aziz Mü’minler!

Şair Fuzûli şöyle seslenir:

“Yılda bir kurban keserler halk-ı âlem ıyd için

Ben senin sâat-be-sâat dem-be-dem kurbânınam”

Her an ve her saat Hak yolunda kurban olmak...

Nefsi kurban etmek, benlikten arınmak... Nefes başına bin defa kurban olurcasına yakınlaşmak...

Kurban oluvermek...

Çanakkale Savaşı'nın sembol ismi Kınalı Hasan'ın dediği gibi...

"Anam yakmış kınayı adak diye,

Ben bu vatan için kurban doğmuşum.

Anamdan Allah'a son bir hediye,

Kumandanım ben İsmail doğmuşum..."

Saçına kına yakılan Hasan; Bizde üç şeye kına yakarlar kumandanım:

"Birincisi kurbanlık koça kına yakılır ki, Hak yoluna adandığı belli olsun. İkincisi gelin olup evden çıkan kıza kına yakılır ki, erine, evine ve çocuklarına bağlılığın nişanesi olsun. Üçüncüsü de askere giden delikanlıya kına yakılır ki, gerektiğinde vatani uğruna kurban olsun."

Kurban, hayata anlam ve değer katıyor. Uğruna kurban edeceğiniz, gerektiğinde kurban olacağınız bir değere bağlılık gösteremiyorsanız hayatınızın da bir anlamı yok sayılır.

Uğruna kurban olduğunuz değer yüce ise onunla birlikte siz de yücelirsiniz. Uğruna fedakarlık yaptığınız varlık değersiz ise bu durumda siz yanlış tercihlerin kurbanı olursunuz. Yanlış tercihlerin kurbanı olmak, bir ömrü israf etmek, en değerli ömür sermayesini bir hiç uğruna harcamak demektir. Hesabı da çok zordur.

Kurban Bayramı, malımızı Allah için kurban etme, Allah için fedakarlık yapma günüdür. Siz malınızı kurban edemezseniz, malınızın kurbanı olursunuz.

KURBAN: KULLUK VE SAMİMİYET BEYANI

Muhterem kardeşlerim!

Kurban, takvaya; takva da Allah'a ulaştırır. Nitekim Yüce Rabbimiz hac kurbanlarından söz ederken kurbanların, aslında Allah'ı yüceltme ve O'na şükretme vesilesi olduğunu belirttikten sonra şöyle buyurur:

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَائُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ

"(O kurbanların) ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Fakat O'na sizin takvanız ulaşacaktır". (Hac,22/ 36)

فَطِيبُوا بِهَا نَفْسًا

"...Öyleyse kurbanlarınızla arındırın nefislerinizi!" (Tirmizî, "Edahi", 1)

Kurban bayramı, et yiyerek beslenme günü değil, fedakarlık yaparak ve paylaşarak mutlu olma ve kötü duygulardan arınma günüdür.

Demek ki etlerin ve akan kanın ötesinde bir şey var kurbanda... Etlere ve kanlar gitmiyor yüceliklere, "Allah'a yönelik derin saygı ve ona olan bağlılık" idraki gidiyor.

Nitekim Allah Rasulü'nün namazla, oruçla ilgili uyarılarına baktığımızda, o, ruhi derinliği kaybolmuş bir namazın zahmetten ve yorgunluktan, (Beyhaki, *Şu'abu-l-İman*, IV, 275), aynı nitelikteki bir orucun ise aç kalmaktan ibaret olduğunu (İbn Mâce, "Sıyam", 21) bildirmekte...

VEKALETLE KURBAN

Vekâletle kurban; kendi komşumuzu unutmama; fakirleri, yetimleri, ülkemize sığınmış muhacirleri ihmal etmeme, tarihin milletimize yüklediği misyon gereği dünyanın en ücra köşelerinde her sene bizi bekleyen fakir, yetim, mağdur, mazlum, darlık, yokluk ve kıtlık içinde yaşayan, senede bir defa olsun bir lokma ete muhtaç kalmış insanlara milletimizin iyilik, merhamet ve hayır elini taşımaktır.

Hem ateşler içinde yanan coğrafyamızın hem de insanlığın umudu, mazlumların hamisi milletimizin ortak imzasını attığı bir sevgi ve muhabbet mektubunu onlara ulaştırmaktır.

Vekâletle kurban; aslında kurbanları değil kurban kesmeyi adayan yüreklerden kanatlanmış en güzel duaları din kardeşlerine taşımaktır. Yüklendiği emanetin ve üzerindeki vebalin farkında olarak kapıları çalmak, yıkık gönüllü insanlarla gani gönüllü insanlar arasında bir gönül köprüsü oluşturmaktır.

İşte Sevgili Peygamberimiz'in

إِنَّ الدَّالَّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

"Hayra sebep olan o hayrı işlemiş gibidir" (Tirmizî, İlim, 14) buyruğuyla hareket ederek her yıl olduğu gibi bu sene de vekâleten kurban kesim organizasyonu düzenlenmekte...

Diyanet İşleri Başkanlığımız, Türkiye Diyanet Vakfı ile birlikte yılların verdiği tecrübeyle milletin emanetine sahip çıkıyor ve Afrika'dan Asya'ya, Uzakdoğu'dan Güney Amerika'ya, adını dahi duymadığımız birçok yoksul ülkeye, belki hiç görmediğimiz, hata tanımadığımız aç, bî ilaç ve muhtaç kardeşlerimize Kurban vekâletlerini ulaştırıyor ve kurbanlar kesiliyor.

“Kurbanını Paylaş Kardeşinle Yakınlaş...” sloganıyla başlatılan bu kampanya ile Kesilen kurbanlar yurtiçinde ihtiyaç sahiplerine, sığınmacılara, Kur'an kurslarına ve öğrenci yurtlarına dağıtılırken, yurt dışında ise açlık, yoksulluk ve iç çatışmaların yoğun olduğu mazlum kardeşlerimize dağıtılmakta...

Kurbanlarını Türkiye Diyanet Vakfı aracılığıyla kestirmek isteyen kardeşlerimiz, Müftülüklerimiz, din görevlilerimiz veya bankalar aracılığıyla, ya da doğrudan online bağış olarak internetten bu kampanyaya katılabilir...

KURBANI KURBAN ETMEK

Çok değil bizim çocukluğumuzda şahit olduğumuz, kurbanın son güne kadar ağır bir misafir gibi ağırlanışı, kınalanışı, boncuklarla ve kurdellalarla süslenmesi, kesmeye götürülürken beyaz bir tülbentle gözlerinin bağlanması, incitilmeden yatırılması, keskin bıçakların bir hafta öncesinden biletilmesi, kesilecek hayvanların birbirini görmeden kesilmesi, kesim işlemi tamamlandıktan sonra çevre temizliğinin iyice yapılması, derin çukurlar açılarak kanların hürmetle gömülmesi, kurban atıklarının her parçasının özenle defnedilmesi, hiçbir organın rastgele caddeye, yola atılmaması, dağıtımı, pişirilmesi ve ikramı... Her birimizin toplum olarak birbirine aktardığı mükemmel bir zarafet kültürü...

Aslolan buydu... Nezaket, zarafet ve kalpteki derin huşu ve saygıydı... Kur'an bize bunu öğretiyordu... Hz. Peygamber bize bunu söylüyordu ve buyuruyordu ki:

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَ
وَلِيُحَدِّدَ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ فَلْيُرِخْ ذَبِيحَتَهُ

“Allah her işi güzel yapmayı istemiştir. Şu hâlde siz (meşru bir sebeple) öldürürken de, (işkence etmeden) güzelce öldürün. Bir hayvanı kestiğinizde de kesimini güzel yapın. (Biriniz hayvan keseceği zaman) bıçağını bilesin ve kestiği hayvanı rahatlatсын!” (Müslim, “Sayd”, 57; Ebû Dâvûd, “Dahâyâ”, 10-11; İbn Mâce, “Zebaih” 3)

İşte Allah Resulü “Öldürmeyi bile güzel yapın” diyordu. Hatta bir keresinde gözü rahatsız edeceği gerekçesiyle, mezarın içindeki küçük bir çıkıntının bile giderilip düzeltilmesini talep ediyordu (Müslim, “Cenaiz”, 31) ...

Hayvanların kesimi esnasında daha canı çıkmadan boynunun kırılması, derisinin yüzülmesi, bir uzvunun koparılması veya tüyünün yolunması gibi (İbn Nüceym, el-Bahr, VIII, 194) onlara eziyet edilmemesini, kesildikten sonra sükûnet buluncaya kadar beklenilmesini, Allah'ın her konuda ‘ihсан’

ile yani gzellekle davranmayı farz kıldığını, hayvanların kesiminin de en güzel bir biçimde yapılması gerektiğini buyuruyordu Rahmet Elçisi...

Kurban... Hz. İbrahim ve Hz. İsmail'in baba oğul sevgisi ile Hakka bağlılık duygularının harman olduğu engin dünyayı yaşama... Bunu hissederek kurbanı kesme... Öfke ile değil sevgiyle bıçağı tutma... Kurbanlıkla boğuşma yerine onu kutlu bir armağan gibi uğurlama, belki de kurbanlığa saygı duyma...

Yaratılana şefkat ve merhamet, temizlik, insana saygı, çevrenin korunması, israftan kaçınma bütün bu temel duyarlılıklara riayet...

Bir yanda adeta kesilmek için boynunu besmeleye uzatan kurbanlık ko... Öte yanda ona olanca öfkesiyle abanan veya bıçağı niçin çaldığına dair en küçük bilinç kırıntısı taşımayan insan!..

Ne yazık ki, modernite pek çok kolaylığı hayatımıza taşıdı taşımasına, ama bizi biz yapan, bize kültürel kimlik inşa eden pek çok değerlerimizi de beraberinde kurban etti...

Bugün kuyruğundan ya da boynundan - boynuzundan tutup sürüklenerek kendilerine eziyet edilen hayvancıklara, dinin yarısı addedilen temizlik göz ardı edilerek adeta kan glne döndürülen sokaklara, insan ve evre sağlığı tehdit edilerek kurulan veya kurulmaya çalışılan yakınlığa düşürülen gölgeleri hepimiz gözlemlemekteyiz...

İslâmî edep, zarafet, incelik, duyarlılık, güzellik, lllk, hakkaniyet, estetik zevk gibi değerler bir bir kurban ediliyor...

nemli olan varisi olduğumuz değerleri kurban etmek değil, hayat sunan o değerlere kurban olmaktır.

O halde dünyaya başka şekillerde yansıtacak ve yanlış anlamalara yol açacak davranışlardan uzak durarak kurban ibadetini yerine getirmek gerekir.

Ancak bazı olumsuz uygulamaları dikkate alarak hiç kimse, dinimize ve milletimize tarih sahnesinde süreklilik kazandıran Kurbanı ve Kurban Bayramını tartışma konusu yapmasın.

Hiç kimse Kurban ibadetini ne sürerek Müslümanlara hayvan sevgisi, hayvan hakları dersi vermeye de kalkışmasın. Çünkü biz, bir karıncayı incitmenin bile mahşerde soru olacağını idrak eden bir medeniyetin çocuklarıyız.

Kanuni Sultan Süleyman, Seyhlislam Ebüssuud Efendi'den, manzum bir beyitle, Topkapı Sarayının bahçesindeki meyve ağaçlarına zarar veren karıncaların yok edilmesinin dinen caiz olup olmadığını sordu.

Beyit şöyle:

"Dirahta ger ziyan etse karınca

Günah var mıdır anı kırınca?"

(Eğer karınca ağaca zarar verir, onu kurutursa onu yok etmenin bir günahı var mıdır?)

Ebüsuud Efendi, manzum soruya manzum bir cevap verir:

"Yarın Hakkın divanına varınca,

Süleyman'dan hakkın alır karınca..."

İşte biz böyle bir ecdadın ahfadıyız.

BAYRAM İLMİHALİ

Muhterem Kardeşlerim,

Bayramda Görevlerimiz:

- a. Bayram namazı,
- b. Kurban kesme,
- c. Akraba ve komşuları ziyaret ve bayramlaşma,
- d. Uzaktakilerle hiç değilse telefonla bayramlaşma,
- e. Farz namazlardan sonra teşrik tekbirleri,

Teşrik tekbiri, arefe sabahı başladı, dördüncü gün ikindi vaktine kadar devam edecek.

O halde bu bayramda yapacaklarımızı, **bayram ilmihalimizi** asla unutmayalım. Her şeyden önce bayram sevincini, neşesini ve huzurunu kalbimizin ve gönlümüzün derinliklerinde hissedelim.

Bu bayram, çatlak dudaklarımıza zezem, çorak gönüllerimize inşirah olsun. Utançlarımızı, ayıplarımızı, pişmanlıklarımızı, ahlarımızı Rabbimizin rahmet kucağına dökelim. Kardeşin kardeşi kuyuya attığı, kardeşin kardeşe silah kaldırdığı bir çağda, Habil gibi engin, Yusuf kadar sabırlı, İbrahim gibi halim, İsmail gibi teslimiyet timsali olalım.

Bayram atmosferini aile efradımıza, komşularımıza, akrabalarımıza, dostlarımıza, arkadaşlarımıza, içinde yaşadığımız topluma ve tüm insanlığa yayalım. Onun muştusunu gönüllerden gönüllere, evlerden evlere, şehirlerden şehirlere, ülkelerden ülkelere taşıyalım!

Bayram günlerini asla kendimizi yalnızlaştırdığımız sıradan tatil günleri olarak görmeyelim.

Kurban Bayramı ve hac mevsiminde Yüreklerimizin en ağır yükü olan dargınlıkları, küskünlükleri, düşmanlıkları, kin ve öfkeyi bir tarafa bırakarak af ve bağışlama yolunu tercih edelim. Gönlümüzü herkese açalım, barışalım, kucaklaşalım ve bayramlaşalım.

Varlık sebebimiz olan **anne-babalarımızı ve aile büyüklerimizi** ihmal etmeyelim. Ahirete irtihal edenleri rahmetle yâd edelim, onlara hayır duada bulunalım. Anne ve babalarımızın rızalarını kazanmaya çalışalım.

Hayatın çilesini birlikte omuzladığımız **eşlerimizi** mutlu etmenin yollarını arayalım.

Evlerin canlı bayramları olan **çocuklarımızı** ihmal etmeyelim. Aralarda görüyorum, Çocuklarımıza bu güzel bayramda, Allah'ın evine Yahya Kemal'in ifadesiyle, Son dinin bu en güzel mabedine hoş geldiniz diyorum. Onlara düşen vazife de babalarının kulaklarına eğilip babacığım bu güzel bayramla bizi tanıştırmak için, buraya getirdiğin için sana teşekkür ediyorum. Demek ki benim vazifelerim var..

İbrahim peygamberin duasını hiç kalbimizden çıkarmayalım..

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

Bayramda yapacağımız en önemli ibadetlerden, güzelliklerden biri bayram yapamayanlara Yaralı gönüllere, bitap düşmüş yüreklere de bayram yaptırmak...

Silahların gölgesinde bayramı bayram gibi yaşayamayan **kardeşlerimizi** düşünmek, çevremizde, ülkemizde bir köye dönüşen dünyamızda bizle aynı coşkuyu yaşayamayan, aynı sevinci paylaşamayan kimler var...onları düşünmek, dua etmek...

Bayramımız yeni bayramlar doğursun. Sevincimiz yeni sevinçlerin toprağı olsun. Huzurumuz nice huzursuzlukların çaresi; mutluluğumuz dünyanın dört bir yanındaki acılara teselliler sunsun. Yeryüzünde iyilikler egemen olsun! Bayramınız mübarek olsun!

Vaazımızı Alvar'lı Muhammet Lütfi Efe hazretlerinin bayramın nasıl bir bayram olması gerekliliğini ifade ettiği şu mısralarıyla sonlandıralım:

“Mevlâ bizi afvede/Gör ne güzel ıyd olur
Cürm ü hatalar gide/Bayram o bayram ola

"Can bula cananını/Bayram o bayram ola
Kul bula sultanını /Bayram o bayram ola

Hüznü keder def ola /Dilde hicab ref ola

Cümle günah af ola /Bayram o bayram ola

Tevhid ede şevk ile /Hakkı seve şevk ile

Tasdik inerse dile /Bayram o bayram ola

Dildeki Rahman olur/ Dertlere derman olur

Azade ferman olur/Bayram o bayram ola

Lütfi'ye lutfu kerim/Erişe Rahmi Rahim

Ber murad ede fehim/Bayram o bayram ola"

DUA ZAMANI

Bayram sabahına erişen kardeşlerim! Bu vakit dua vaktidir. Bu vakit Rabbimize yönelme vaktidir. Kendimiz, ailemiz, milletimiz ve tüm Müslüman kardeşlerimiz için af ve mağfiret, bolluk ve bereket, birlik ve dirlik, zulümden kurtuluş isteme vaktidir.

Bu bayram günahlarımıza bir dur deme vaktidir.

DUA

Sübhâneke “Mâ abednâke hakka ibadetike ya Ma’bûd,

Ma zekernâke hakka zikrike ya Mezkûr,

Mâ arafnâke hakka mârifetike ya Ma’rûf,

Mâ şekernâke hakka şükrike yâ Meşkûr,

“Ey yalnızca kendisine ibadet edilen Allah’ım, sana hakkıyla kulluk edemedik!

Ey yerde ve gökte her varlık tarafından adı anılan Allah’ım, şanına lâyık zikri yapamadık.

Ey bütün mahlûkat tarafından bilinen Rabb’im, seni bilinmesi gereken ölçüde bilip tanıyamadık!

Ey şükredilmeye en layık olan Allah’ım! Sana hakkıyla şükredemedik.”

Şükredemediğimiz ölçüde şükürler olsun Allah’ım. Şükür etmemiz gerektiği ölçüde sonsuz şükürler olsun Allah’ım. Sana olan imanından başka sermayesi, Senin aşkından başka gayesi, Senin dininden başka terazisi olmayan kullarız biz. Eksiğimizle kusurumuzla huzurundayız bizi affeyle ya rabbi.

Ya rabbel âlemin,

Dünyanın her neresinde olursa olsun ezilen, üzülen, horlanan, işkence gören, açlık, kıtlık ve sefalet çeken mazlumlara, biçarelere imdat eyle, himmetini, yardımını üzerlerinden esirgeme Allah'ım!

Bizleri ağlatanlardan değil, gözyaşlarını silenlerden eyle.

Bizleri yaralayanlardan değil, yaralara merhem olanlardan eyle.

Bizleri hakka, hakikate, adalete, ahlak ve fazilete çağıranlardan, hakkı anlatanlardan, hakikati duyuranlardan, adaleti yüceltenlerden, sevgiyi yayanlardan eyle Allah'ım!

Bizleri zikrinde, şüküründe, hüsn-i ibadetinde daim eyle. Haramlardan uzak, helallere dost eyle. Bedenlerimize sıhhat afiyetler, hastalarımıza Şafi isminle şifalar ihsan eyle. Ümmet-i Muhammed'e güzel hizmetle geçen uzun ve hayırlı ömürler nasip eyle. Vefatımız geldiği zaman da dilimiz zikirle meşgulken, alnımız secdede iken, Senin sevdiğin ve razı olduğun bir hal üzereyken ruhumuzu kabzeyle Allah'ım!

Hayatı tattık. Şüphesiz her canlı gibi ölümü biz de tadacağız. Ecel kapımızı çaldığında Kelime-i şahadet ki buyurun (eşhedü en la ilahe illallah) diyerek, ruhumuzu teslim edebilmeyi, iman ve selim bir kalp ile huzuruna gelebilmeyi cümlemize nasip ve müyesser eyle Allah'ım! Bizleri cennetinle cemalinle müşerref eylediğin kulların arasına ilhak eyle Allah'ım!

Dualarımızı kabul eyle Allah'ım!

Kurbanlarımız Sana yakınlığa, Senin bize şahdamarımızdan yakın olduğunu idrak etmemize vesile olsun.

Kurban bir yakınlıktır madem, yakınlığını ver bize... Ey yakınlığına muhtaç olduğumuz!.. Yoluna kurban olduğumuz...

Ey gökleri ve yeri yaratan Rabbimiz! Yüzümüzü Sana çevirdik, Sana yöneldik, kurbanlarımızı kabul eyle!

Kurbanlarımız, hayatımız, ölümümüz Sen'in içindir, Sen'in hiçbir ortağın yoktur! Bizleri rızandan ayırma yâ Rab!

Lebbeyk Allah'ım... Lebbeyk...

Emrine âmâdeyiz yâ Rab! Emrolduğumuz üzere kurbanlarımızı kesiyoruz, kabul buyur yâ Rab!

Allâh'ım bu kurban Sen'dendir ve bizim tarafımızdan Sen'in rızan için sunulmuştur. Eksiklikle, kusuruyla kabul buyur yâ Rab!

Kurbanlarımızı kabul, dualarımızı makbul eyle...

BAYRAMIMIZIN BAŞLANGICI: BAYRAM NAMAZI

Bayram namazı... Allah’u Teâlâ’nın bizlere en büyük lütfu olan namaz, bayramımızın da başlangıcı... Bayram, namaz ile başlıyor, yani Müslümanın her şeyi gibi bayramı da kulluk temeli üzerinde yoğunlaşıyor ve o çizgiyi takip ediyor, kulluğu hatırlamadan da bayram edilmiyor!

Şimdi sabahın ilk ışıklarıyla birlikte camilerden ve mescidlerden de yükselirken tekbir sesleri, gök kubbe çınlarken amin niyazlarıyla... Artık zamanı gelmiştir bayramı kucaklamanın, din kardeşiyle bayramlaşmanın, küskünlükleri ve dargınlıkları bırakıp uzaklıkları yakın kılmanın... Artık vakti gelmiştir Allah için kurbanın...

Öyleyse Allah Resulün sözlerine kulak verelim:

إِنَّ أَوَّلَ مَا نَبْدَأُ مِنْ يَوْمِنَا هَذَا أَنْ نُصَلِّيَ، ثُمَّ نَرْجِعَ فَنَنْحَرُ، فَمَنْ فَعَلَ فَقَدْ أَصَابَ سُنَّتَنَا

“Bugün ilk işimiz, bayram namazını kılmak, sonra dönüp kurban kesmektir. Kim böyle yaparsa, sünnetimize uymuş olur.” (Buhârî, “İdeyn”, 3)

BAYRAM NAMAZININ TARİFİ

Bayram namazı cemaatle kılınır. Bayram namazı için “Niyet ettim Allah rızası için Kurban Bayramı namazını kılmaya, uydum hazır olan imama” diyerek niyet edilir.

İmam, “Allâhü ekber” diyerek tekbir alır ve ellerini bağlar. Cemaat de aynı şekilde tekbir getirip ellerini bağlar. İmam ve cemaat içlerinden “Sübhâneke” duasını okur. Sonra İmam ve cemaat, “Allâhü ekber” diyerek tekbir alır, eller kulaklar hizasına kadar kaldırılıp yana bırakılır. Sonra aynı şekilde “Allâhü ekber” diyerek bir tekbir daha alınır ve eller yine yana bırakılır. Üçüncü kere “Allâhü ekber” diyerek tekbir alınır ve bu sefer eller bağlanır.

İmam Fatiha sûresini ve ardından zamm-ı sûre okur, sonra rükû ve secdeler yapılır ve ikinci rekâta kalkılır. İkinci rekâta, İmam, “Fatiha” ve “zamm-ı sûre”yi yine sesli olarak okur. Ardından imam ve cemaat, “Allâhü ekber” diyerek tekbir alır, eller kulaklar hizasına kadar kaldırılıp yana bırakılır. Peşinden aynı şekilde “Allâhü ekber” diyerek bir tekbir daha getirilip eller yine yana bırakılır. Sonra aynı şekilde üçüncü bir tekbir daha alınır ve eller yine yana salınır. Üçüncü tekbirin akabinde “Allâhü ekber” diyerek rükûa varılır. Tıpkı birinci rekâta olduğu gibi rükû ve secdeler tamamlanır. İkinci secdeden sonra oturulur. “Tahiyyât”, “Salli”, “Bârik”, “Rabbenâ âtinâ” ve “Rabbena’ğfirli” duaları okunur. Sağa ve sola selam verilerek namaz tamamlanmış olur.

Bunun ardından İmam Cuma namazında olduğu gibi hutbe vermek için minbere çıkar ve hutbe irad eder ve ardından hutbeyi bitirerek iner ve bayram namazı tamamlanmış olur.